

šulski program

Serbska srjedzna šula „Michał Hórnik“, Worklecy

dispozicija:

1. Michał Hórnik – zawjazace mjeno našeje šule
2. wuměnjnja
3. kubłanske čežišća
4. pedagogiski konsens wučerjow
5. džěłanski program:
 - 5.1. wučba
 - 5.2. šulske žiwjenje
 - 5.3. džěło ze staršimi
 - 5.4. džěło z džěćimi
 - 5.5. zjawnostne džěło
 - 5.6. ewaluacija

1. Michał Hórnik – zawjazace mjeno našeje šule

Michał Hórnik je přikład za šulerjow a wučerjow našeje šule.

- lubowaše serbsku řeč a kulturu
- běše přikładny šuler a student
- zasadźowaše so za prawa serbskeho luda
- zbudźowaše narodne wědomje Serbow
- wobohačeše ze swojim literarnym džěłom narodne herbstwo
- zastupowaše konsekwentnje swoje měnjenje

W džěłowych skupinach měli so šulerjo intensiwnje z wuwicóm wosobiny Michała Hórnika zaběrać.

Slědy wotrězkow žiwjenja Michała Hórnika měli so najwšelakorišo dokumentować.

2. wuměnjnja

Šulski program je wuměrnjeny na šulerjow, staršich, wučerjow a dalšich, kotřiž su na pedagogiskich strategijach a poskitkach (profil) šule zajimowani.

Naša šula džěła na zakładze srjedźnych šulow w Sakskej. Poskićamy wšelakore kursy po zajimach, kaž „strowota a sport“, „informatika a medije“ a „řeče a komunikacija“.

Wukonowe žadanja diferencuja so we wobłuku hłowneho a realneho kubłanskeho směra.

Džěło z integraciskimi šulerjemi je dalše čežišćo kubłanskeho džěła.

Sposrědkowanje serbskeje řeče, hajenje serbskeje kultury a narodneje identifikacije we wobłuku řečneho projekta 2 plus steji w srjedzišću.

Worklečanska srjedzna šula ma fachowe kabinety za domjacnosć, fiziku, chemiju, hudźbu, wumělske kubłanje, dvě rumnosći z kompjuterowej techniku a sportowu halu. Wulki šulski dwór skića móžnosće k najwšelakorišim aktiwitam wot hraća hrow hač k šulskim swjedženjam.

Šulerjo našeje šule pochadzeja z Worklec a něhdze 15 wsow we wokolinje.

Socialny pochad šulerjow je wurunany a bjez wosebitych wužadanjow.

3. kublanske čežišća

Sposrědkowanje wědy a kublanje šulerjow tworitaj jednotu na našej šuli.

- Sposrědkowane zakładne znajomosće a zamóžnosće wukmanja šulerjow k aktiwnemu wobdźelenju na towaršnostnym žiwjenju a wutworjenju zakładow za powołanske žiwjenje.
- Zamóžnosć k samostatnemu přiswojenju wědy zmóžnja spěšne přiměrjenje na změnenje towaršnostnych a powołanskich wužadanjow.
- Znajomosće wuknjenskich metodow a strategijow, wutrajnosć a samostatnosć při přiswojenju wědy a zarjadowanje do cyłka su wažne wobstatki při wudospołnjenju a naložowanju svojich zamóžnosćow a při wuwicu samostatnje wosobiny, kotraž slěduje pozitiwnym přeswědčenjam.
- Toleranca a akceptanca šěrokeho spektruma nabožnych, swětonahladnych a politiskich přeswědčenjow a wobkedźbowanje čłowjeskeje dostojnosće su zakładny princip na našej šuli. Kóždy na šulskim žiwjenju wobdźěleny zadźěla prawicarskim a druhim totalitarnym zjawam.
- Humanistiske principije maja so we wšědnym mjezsobnym wobchadze na našej šuli dodźeržeć. Wučerjo pokazuja česćownosć a respekt před wosobinu šulerja. Zdobom wočakuja a přesadza, zo šulerjo mjezsobu a porno wučerjam individualnosć a dostojnosć drugeho česća. Příklad wučerjow je tu jara wažny.
- Kóždy šuler ma swoje wosobinske sylnosće. Tute měli so solidarisce naložować. Wědome mylenje wučby a wothódnocenje wukonow druhich škodži solidarnemu zmyslenju runje tak, kaž bjezwobhladniwe profilěrowanje wosoby na kóšty drugeho.
- Za wšěch na šuli skutkowacych je wažny zaměr, wuwic sylnu zwjazanosć z našej šulu.
- Wotewrjeny a demokratiski nawod šule přinošuje sylnje k wuwicu začuća zwjazanosće ze swojej šulu.

4. pedagogisce jednotne skutkowanje wučerjow

- Princip „cyłkownosće“ pedagogiskeho dźěla (jednota mjez sposrědkowanjom wědy a kubłanjom) je zakład wšeje dźěladowosće.
- Wuznajemy so wšitcy k hódnotam serbskeje rěče a kultury a prócujemy so wo zbudjenje stroweho a zahorjeneho serbskeho narodneho wědomja na zakładze tolerancy a mjezsobneho respekta.
- Identifikujemy so z tradicijemi našeje serbskeje wokoliny. Naša šula měła być městno wuknjenja a mjezsobneho zetkawanja a zeznaća.
- Chcemy dźělowy a wuknjenski klima wutworić, w kotrymž wotewrjenosć, dowěra, pozbudjenje, skedźbnosć, sprawnosć, emocionalna ćopłota, zrozumjenje a dobra mjezsobnosć mjez šulerjemi, wučerjemi a staršimi knježa.
- Mamy dowěru k svojim šulerjam a chcemy jich samostatnosć dale wuwijać.
- Chcemy kreatiwnosć a talenty šulerjow sylnić a jich socialne kompetency skrućić.
- Šulske wjednistwo podpěra efektiwno zhromadne dźěło mjez wučerjemi a prócuje so wo dobry klima w kolegiju. Z tym přidobudze na kompetency, suwereniće, dowěrje a je z příkladom. Přez zamołwity škit (Fürsorglichkeit) a realizujomne žadanja zwyżša wjednistwo motiwaciju jednotliwego wučerja při wšědnych wužadanjach.
- Šulske wjednistwo nastorči a koordinuje prawidłownu ewaluaciju dźěladowosće jednotliwca a kolegija.
- Fachowe konferency wobhladuja so w přiběracych měrje jako srědk k powyšěnju kwality na našeje šuli.

5. dźělowy program

5.1. wučba

- Solidne a tučasne wučbne metody na zakładze nowych pedagogiskich a psychologiskich dopóznaćow su wažny narok pedagogiskeho kolegija našeje šule.
- dwutydžeński praktikum w zawodze za šulerjow we 8. lětniku hłowneje a 9. lětnika realneje šule
- poskićamy wšelake kursy zajima
 - strowe žiwjenske wašnje
 - kreatiwno tworjenje
- koordinujemy wučbne plany w předmjetach ...
- prawidłowna wuměna mjez kolegami nastupajo wučbnych zaměrow (fachowe kružki), normy zadźerženja a porjada (tež šulerjow a staršich zapřijeć)
- cyłodnjowske poskitki na třoch dnjach w tydženju (ćežišćo zhotowjenje domjacych nadawkow)
- integracija dźěci z fyziskimi wosebitosćemi (problemy při słyšenju a widženju)
- metodowy training
- domjace nadawki wobšěrněšeho razu a předmjetypřesahowace přez měsac

5.2. šulske žiwjenje

Zwonka regularneje wučby realizuja so tute iniciatiwy:

5.2.1. tradicionalne zarjadowanja

- adwentny koncert (december)
- hodownički
- mejestajenje (apryl)
- mejemjetanje a dworowy swjedzeń
- wotchadnička 10. lětnikow (juli)
- nazymski sportowy swjedzeń
- póstnicy (organizacija přez 10. lětnik)
- kóžda wotchadna rjadownja rozžohnuje so z darom (sadzi štom)
- wolejbulowy turněr mjez wučerjemi a šulerjemi
- „Džeń wotewrjenych duri“
- Płomjoběh
- „Młodžina trenuje za Olympia“

5.2.2. džělowe zjednoćenstwa, dobrowólna wučba

- spěchowanska wučba w předmjeće matematika
- sportowe kružki w kopańcy a wolejbulu
- multimedialne poskitki (foto, film, prezentacije, homepage)
- wobchad z konfliktami, mediacija
- spěchowanje při legasteniji
- šulski chór
- šulska biblioteka
- přihoty na pruwowanja
- šulska nowina
- chronika
- ruščina

5.2.3. projekty

- šulerska wuměna z Bretoniskej
- tematiske projekty:
 - projekt „jałorc“ w zhromadnym džěle z wokrjesnym lěsnym zarjadowom
 - hromadženje surowiznow
 - biologisko – geografiska ekskursija w 9. lětniku
- wobdźelenje na wurisanjach
- spěchowanje muziskich talentow (gitara)
- wysokoskok z hudźbu
- wobchadne kubłanje w 5. lětniku
- 10. lětnik wopyta krajny sejmik w Drježdźanach
- wopyt knižnych wikow w Lipsku
- training za požadanje (AOK, DAK, BIZ)
- rozrisanje konfliktow mjez šulerjemi (Streitschlichtung)
- přihot na powołanje

5.2.4. wučba w druhich formach

- rjadowniske jězby w 7. a 10. lětniku
- skijowe lěhwo
- zymski sportowy dzeń w płuwanskej hali
- 3 prawidłowne pućowanske dny
- fachowe ekskursije (GK – sudnistwo, Bio/Geo – ekskursija do Lipja)
- šulska rjadownja w zelenym
- wopyt dźiwadła w Budyšinje
- projektowa wučba
- dźěło na stacijach
- swobodne dźěło

5.3. dźěło ze staršimi

- prawidłowne rěčne hodžiny
- tematiske staršiske zhromadźizny
- individualne rozmołwy mjez staršimi a wučerjemi
- poradźowanje při šulskich a socialnych problemach
- prawidłowne zetkanja mjez staršiskimi rěčnikami a šulskim wjednistwom

5.4. dźěło ze šulerjemi

- kašćik skóržbow
- zetkanja rjadowniskich rěčnikow
- přihot na wólbu powołanja
- popołdniše zarjadowanja z rjadownju
- wubědźowanja na šuli (najrjeńša rjadownja, čitanske wubědźowanje, ...)

5.5. zjawnostne dźěło

- ludnosć zawjaza so do wšitkich wulkich šulskich swjedzenjow (je při adwentnym koncerće a dworowym swjedzenju hižo z tradiciju)
- wozjewjenja k swjedzenjam přez přeprošenja w medijach a wuwěškach na wsach
- šulski chór skutkuje na lokalnych zarjadowanjach sobu (kermušny program, hodownička rentnarjow, mejemjetanje, swjedžeń na kupje)
- zhromadne dźěło ze sportowym towarstwom Viktoria
- lokalne wumělske přemyslo zapřija so do wuhotowanja dnja wotewrjenych duri

5.6.ewaluacija

- wuhódnoćenje internych naprašnikow za šulerjow, staršich a wučerjow pokazachu na dalše namjety a móžnosće naročnišeho a wotměnjaceho šulskeho žiwjenja n.př.:
 - cyłodnjowski poskitk z pomocu při zhotowjenju domjacych nadawkow, přidatne dźělowe zjednoćenstwa, keramikowy kružk
 - zjednoćenstwo „ruščina“ za šulerjow 7. lětnikow k nawuknjenju přidatneje cuzeje rěče
 - sylniše zapřijeće šulerjow a staršich při wuhotowanju šulskeho domu
 - efektiwniše zhromadne dźěło ze šulskim nošerjom